

Sammanträdesdatum 2023-06-15

Plats och tid Skillingehus, den 15 juni, kl. 14:00 – 16:00

Beslutande

Tobias Pettersson, ordf. (M), Värnamo
Marie Johansson, vice ordf. (S), Gislaved
Gert Jonsson (M), Vaggeryd
Kristine Hästmark (M), Gnosjö
Klas Gustavsson (EMP), Vaggeryd
Kjell Örtlund (MiG), Gislaved
Bo Svedberg (S), ersätter Anetté Myrvold (S), Värnamo
Tomas Johansson (S), ersätter Fredrik Francke (S), Gnosjö

Övriga deltagande

Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Pierre Waldmann, ÅVC-chef, SÅM
Samuel Willén, utvecklingsingenjör, SÅM
Carina Johansson (C), ersättare Gislaved

Utses att justera Marie Johansson

Justeringens
plats och tid

Under-
skrifter

Sekreterare

.....
Ewa Nilsson

Ordförande

.....
Tobias Pettersson

Justerande

.....
Marie Johansson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation

Förbundsdirektion SÅM

Paragrafer

Datum för
anslags uppsättande

2023-06-

Datum för
anslags nedtagande 2023-06-

Förvaringsplats
för protokollet

SÅM Skillingaryd

Underskrift

.....
Ewa Nilsson

SAMMANFATTNING

Mötet är det tredje mötet under år 2023 med förbundsdirektionen för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Marie Johansson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning:

Föredragande: Jonatan Rosenquist = JR
 Pierre Waldmann = PW
 Klas Gustavsson = KG
 Carina Johansson = CJ
 Samuel Willén = SW

Beslutsärenden:

§25 Beslut om kostnader för kärlutställning (JR)
§26 Förslag till ny arbetsmiljöpolicy (JR)

Informationsärende:

§27 Bokslut tertial 1 (JR)
§28 Taxa 2024 (JR)
§29 Samverkan med Hylte kommun (JR)
§30 Kris- och kontinuitetshanteringsplan (JR)
§31 Fastighetsnära insamling och ÅVS (JR)
§32 Rapport från Avfall Sveriges årsmöte (KG/CJ/SW)
§33 Upphandlingar (JR)
§34 Personalärenden (JR/PW)
§35 ÅVC- och omlastning (PW)
§36 Trädgårdsavfall (PW)
§37 Slambehandling (JR)

Övriga ärenden:

§25

Dnr: SÅM 2023/002-4

Beslut om kostnader för kärlutställning

Ärendebeskrivning

Införandet av obligatorisk FNI och matavfallssortering 2024 medför att alla gamla kärl för blandat avfall hos småhusen behöver bytas ut under sista halvan av 2023. SÅM planerar att byta ut kärlen succesivt fram till årsskiftet. Information om bytet till FNI-kärl skickas ut till de ca 2 500 berörda abonnenter inom kort.

SÅM kommer att ställa ut kärl för matavfallssortering hos flerbostadshus och verksamheter under början av 2024. Dispens hos Naturvårdsverket kommer sannolikt behöva sökas då det blir svårt att hinna ställa ut samtliga kärl innan lagen träder i kraft.

Kärlutställningen kommer att utföras i egen regi och med hjälp av MJ Åkeri. Kärlmonteringen kommer att utföras på vår omlastningsstation i Värnamo där två sommarvikarier har fått anställning året ut för att montera kärl efter sommaren. Kostnaden för kärlutställningen uppskattas till 1,5 – 2 miljoner och denna kostnad är inte budgeterad under 2023.

SÅM föreslår att kostnaden för utställningen ska belasta driftverksamheten. Kostnaden kommer att sänka resultatet för 2023 och pengarna tas därmed ur resultatfonden där SÅM:s eget kapital idag är drygt 14 miljoner. Då överskottet i resultatfonden med tiden ska återbetalas till taxekollektivet är detta ett utmärkt sätt att hantera delar av återbetalningen på. SÅM ser samtidigt ökade intäkter på trä och minskade kostnader för behandling av material då lägre mängder än förväntat lämnas in till våra ÅVC:er. Dessa förutsättningar förväntas delvis motverka förlusten.

Förbundsdirektionen beslutar:

att kostnaderna för kärlutställningen vid införandet av obligatorisk FNI ska belasta driftbudgeten och på så vis tas ur det ekonomiska överskottet i resultatfonden.

§26

Dnr: SÅM 2023/011-5

Förslag till ny arbetsmiljöpolicy

Ärendebeskrivning

SÅM:s nuvarande arbetsmiljöpolicy bygger på Vaggeryds kommuns motsvarande policy från tiden då SÅM bildades. SÅM kommer succesivt att arbeta om förbundets olika policydokument för att anpassa dessa bättre till verksamheten.

Ett förslag till ny arbetsmiljöpolicy har nu arbetats fram med ledning av SÅM:s kvalitetssamordnare. I förslaget beskrivs strategiska mål, principer och arbetssätt samt SÅM:s ansvar.

Policyn är övergripande och ska kompletteras med en arbetsmiljöplan samt rutiner och riktlinjer. SÅM:s nya miljöingenjör kommer att påbörja arbetet med en ny arbetsmiljöplan i höst. Arbetsmiljöplanen kommer inte att beslutas politiskt.

Under sammanträdet framkom förslag att SÅM:s mål att minska avfallet bättre bör framgå även i arbetsmiljöpolicy.

Beslutsunderlag:

Förslag till ny arbetsmiljöpolicy, 2023-05-30

Förbundsdirektionen beslutar:

att anta föreslagen ny arbetsmiljöpolicy.

att uppdra till förbundsdirektören att arbeta fram en ny arbetsmiljöplan för SÅM.

§27

Dnr:

Bokslut tertial 1**Ärendebeskrivning:**

SÅM har genomfört ett bokslut för tertial 1. Verksamhetens intäkter och kostnader avviker delvis mot budget vilket främst beror på att de är rakt fördelade efter antalet månader på året medans verksamhetens förutsättningar är säsongsberoende.

Intäkter

Sophämtning och slamhantering understiger budget med 2 600 tkr. Försäljningen av material från ÅVC:erna och omlastningen överstiger budget med 223 tkr.

Kostnader

Administrationn överstiger budget med 400 tkr, detta beror på förändrade personalomkostnader och högre ränta. Sophämtning och slamhantering understiger budget med 1 300 tkr vilket utöver periodiseringen även beror på att indexjustering sker först i juli samt att åtgången av papperspåsar inledningsvis varit låg under året. Kostnader för avfallsförbränningen ligger lägre än budget med 650 tkr vilket är kopplat till lägre avfallsmängder och slopad förbränningsskatt. ÅVC:erna ligger 1 200 tkr under budget vilket främst beror på lägre avfallsflöden in till våra anläggningar och därmed lägre behandlingsavgifter.

Prognos för 2023

Intäkterna beräknas minska med 1 000 tkr på grund av införandet av obligatorisk FNI, då intäkterna från den miljöstyrda taxan för blandat mat- och restavfall försvinner. Samtidigt förväntas kostnaderna öka med 1 000 tkr när FNI blir obligatorisk i och med högre tömningsavgifter. Nytt avtal för avfallsförbränningen medför en beräknad besparing av 2 000 tkr. Samtidigt förväntas kapitalkostnaderna öka med 1 730 tkr på grund av högre ränta.

Prognosen för 2023 är -4 991 tkr jämfört med budgeten på -3 239 tkr.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§28

Dnr:

Taxa 2024**Ärendebeskrivning:**

I samband med att matavfallssortering utifrån lagkrav blir obligatoriskt från och med 2024 samtidigt som SÅM övertar ansvaret för förpackningsinsamlingen så behöver taxan ses över.

Utgångsläget är att taxan för FNI hos småhusen inte justeras till 2024 trots att miljöstyrningen upphör och intäkterna minskar när abonnemangen för blandat mat- och restavfall tas bort, samtidigt som kostnaderna för insamlingen hos dessa abonnenter ökar markant när de går över till FNI. Detta beror på att SÅM från och med 2024-01-01 erhåller ersättning för förpackningsinsamlingen från producenterna.

I och med att miljöstyrningen upphör att gälla även inom flerbostadshusen då matavfallssortering blir obligatoriskt vid årsskiftet så behöver dock taxan för matavfallskärnen ses över. Vid jämförelse har flerbostadshusen en lägre avgift per liter kärnvolum jämfört med småhusen i och med att SÅM i dagsläget inte bedriver någon insamling av förpackningsmaterial från flerbostadshusen. För att täcka förlusterna när matavfallssortering bli obligatoriskt och då intäkterna från de dyrare abonnemangen för blandat mat- och restavfall försvinner bör taxan för matavfallskärnen höjas så att dessa kärn blir mer självfinansierade.

Efter diskussioner i direktionen är alla eniga om att taxan bör justeras med försiktighet, då det är bättre med regelbundna små förändringar över tid jämfört med ett fåtal större justeringar. Det är samtidigt svårt att nå en helt fungerande likabehandling mellan abonnentgrupperna då många olika faktorer spelar in vid jämförelse inom service och prestation mellan småhus och flerbostadshus.

Ett förslag till taxa för 2024 kommer att tas upp till beslut vid nästa direktionssammanträde i augusti. Då kommer taxepåverkan för flerbostadshusen redovisas noggrannare i ett scenario då avgiften för matavfallskärnen höjs mot en mer självfinansierad nivå.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§29

Dnr:

Samverkan med Hylte Kommun**Ärendebeskrivning:**

SÅM och Hylte kommun har inlett diskussioner kring eventuell framtida samverkan inom avfallsverksamheten. Hylte kommun har samtidigt startat en intern arbetsgrupp som ska utreda vägval när det gäller insamlingsssystem för avfall inom deras kommun samt deras möjligheter till samverkan inom området. Arbetsgruppen leds av deras utvecklings- och hållbarhetschef Kristin Engholm.

Tjänstemän från Hylte kommun kommer på studiebesök till SÅM torsdagen den 22:e juni. SÅM kommer då att informerar om verksamheten, uppstarten av förbundet samt om kommunal samverkan överlag. Samtidigt kommer diskussioner ske kring möjligheterna för SÅM och Hylte kommun att samverka. Efter mötet är ett besök planerat på Värnamo ÅVC och omlastningsstation.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§30

Dnr:

Kris- och kontinuitetshanteringsplan**Ärendebeskrivning:**

SÅM håller på att arbeta fram en kris- och kontinuitetshanteringsplan och ett utkast redovisades under direktionssammanträdet. Genom en tillsatt arbetsgrupp har SÅM gått igenom en rad olika tänkbara krisscenarier. I samband med detta har även reservrutiner tagits fram och viktiga åtgärder som behöver vidtas har dokumenterats.

Det återstår fortfarande en hel del arbete med förebyggande insatser, mer detaljerade rutiner och nödkartor för avfallsinsamling mm. I detta arbete samarbetar SÅM delvis med Vaggeryds kommun.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§31

Dnr:

Fastighetsnära insamling och ÅVS**Ärendebeskrivning:**

Övertagandet av förpackningsinsamlingen 2024 är i full planering. Under nästa år kommer befintlig fastighetsnära insamling hos flerbostadshus säkerställas genom auktorisationsupphandling för befintliga entreprenörer. SÅM avser sedan att upphandla förpackningsinsamling från flerbostadshus som en vanlig insamlingsentreprenad till 2025.

SÅM har avtalat med FTI om övertagande av ÅVS:er från och med 2024-01-01. Arbetet med att säkerställa tömning av ÅVS-containrarna samt städning och snöröjning av stationerna pågår.

Inom kommunikation arbetar SÅM med att ta fram nya skyltar, system för felanmälan och mycket annat som krävs för att informera allmänheten om förändringen med mera.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§32

Dnr:

Rapport från Avfall Sveriges årsmöte

Ärendebeskrivning:

Klas Gustavsson och Carina Johansson, förbundsdirektion samt Camilla Almquist och Samuel Willén, tjänstemän SÅM, deltog på Avfall Sveriges årsmöte i Kalmar 29-31 maj. Dagarna innefattade årsmötesförhandlingar samt ett flertal föredrag.

Att notera från årsmötesförhandlingarna:

Lars Stjernkvist (S), Norrköping, omvaldes som ordförande för Avfall Sverige.

Azra Muranovic (S), Värnamo, var föreslagen av valberedningen för omval till Avfall Sveriges styrelse men har valt att lämna sitt uppdrag. Tony Hansson, styrelseordförande i Mellanskånes Renhållnings AB valdes i hennes ställe.

Till valberedningen för Avfall Sverige valdes Ronny Jonsson, Hylte kommun in.

Vid nästkommande årsmöte kan ett förslag om förändring av modell för medlemsavgift till Avfall Sverige komma att läggas av en kommun. Idag har respektive medlemskommun en röst vid stämman och avgiften baseras på antal kommuninvånare och varierar därför mellan kommunerna.

Axplock från föredragen:

Naturvårdsverket har föreslagit regeringen en översyn av svensk avfallsagstiftning så att denna blir än mer tydlig, tillämpbar och ger en effektiv reglering på avfallsområdet. Avfall Sverige har sedan några år tillbaka ett samarbete med FN:s utvecklingsprogram UNDP och har skapat ett nätverk för Avfall Sveriges medlemmar med syfte att möjliggöra samverkan kring internationella projekt inom området avfall och cirkulär ekonomi. Möjlighet finns för kommuner att anmäla intresse för medverkan i projekt som samordnas genom Avfall Sverige.

Under hösten kommer regeringen presentera Sveriges klimathandlingsplan. Klimatpolitiska rådet uppmanar kommunerna att vara tydliga med vilka klimatpolitiska styrmedel som kommunerna ser som angelägna.

Östra Göinge kommun korades till årets bästa avfallskommun 2023. På andraplats Osby kommun.

Avfall Sverige delar årligen ut stipendier till förtjänstfulla examensarbeten på kandidat- eller magister/masternivå som läggs fram och godkänns under innevarande kalenderår. Vid årsmötet tilldelades två studenter från Lund respektive Uppsala universitet stipendier.

Avfall Sverige presenterade ett första utkast av kommunikationskampanj inför det kommunala övertagandet av förpackningsinsamlingen. Kampanjen förväntas vara klar under hösten och syftar till att kommunicera vikten av att fortsätta sortera och återvinna samt och att vissa saker kommer att förändras.

Avfall Sveriges kommande möten:

Höstmöte 8-9 november 2023, Uppsala, årsmöte år 2024, Malmö,
Årsmöte år 2025, Karlstad och årsmöte år 2026, Västerås.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§33

Dnr:

Upphandlingar**Ärendebeskrivning:**

Det pågår en gemensam upphandling i länet kring tömning av ÅVS-behållare. Alla kommuner bortsett från Sävsjö och Vetlanda ingår.

Upphandling av städning och snöröjning på ÅVS:er pågår och denna upphandling blev slutligen inte gemensam med June Avfall i Jönköping.

Ett samarbete diskuteras med Tekniska verken gällande behandling av matavfall. De är mycket intresserade av SÅM:s leveranser.

Två hjullastare modell L11 eller motsvarande upphandlas just nu till ÅVC:erna i Gnosjö och Vaggeryd.

Upphandling av personalbodar och hyrmoduler till våra ÅVC:er i Värnamo, Gislaved och Gnosjö pågår. Befintliga personalbodar i Värnamo och Gislaved som SÅM idag hyr av Nordisk Återvinning är i dåligt skick och avtalet för dem ska avslutas.

Efter sommaren ska en ny upphandling av avfallskärl genomföras. SÅM har erbjudit Hylte kommun att delta i denna upphandling om de har möjlighet.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§34

Dnr:

Personalärenden**Ärendebeskrivning:**

Den 9:e augusti börjar Lina Elwing som miljöingenjör hos SÅM. Lina arbetade tidigare som kvalitets- och miljöchef hos ett större privat företag inom GGVV-regionen.

Morgan Johansson har anställts på Gnosjö ÅVC och Mohammed Aldulaimi på Värnamo ÅVC för att fylla vakanta platser på dessa anläggningar.

Rekryteringen av sommarvikarier till SÅM:s anläggningar är klar. Två av dessa sommarvikarierna kommer att ha fortsatt anställning året ut för att montera kärll till FNI-utställningen efter semesterperioden.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§35

Dnr:

ÅVC- och omlastning**Ärendebeskrivning:**

Det kommer vara delvis begränsade öppettider på vissa av SÅM:s anläggningar under semesterveckorna 28 till 31. Värnamo och Gislaveds ÅVC:er håller stängt lördagar och kvällar dessa veckor med anledning av svårigheter att säkerställa kvalificerad bemanning. De mindre anläggningarna håller stängt lördagar och kvällar men de har istället öppet en extra vardag i veckan. Gnosjö, Hillerstorps och Vaggeryds ÅVC:er har öppet ordinarie tider.

Nya skyltar till våra anläggningar har beställts från kommunerna och trafikverket med det beslutade namnet återvinningscentral.

SÅM har även arbetet fram ett nytt skyltkoncept som bygger på det gemensamma nordiska systemet för avfallssymboler. Skyltarna är upphandlade och levereras under hösten. Dessa kommer sedan att bytas ut anläggning för anläggning och skyltarna avser infartsskyltar, informationsskyltar och skyltar till de olika avfallsfraktionerna.

Den tillfälliga grönippen på Hillerstorps ÅVC håller på att anordnas och den förväntas bli klar vid midsommar. Detaljprojektering av den större ombyggnationen av Hillerstorps ÅVC sker i augusti. Diskussion pågår med Gnosjö kommun kring utökning av tomten samt behovet av en eventuell industriväg med mera.

Projektering av ombyggnationen av Gnosjö ÅVC sker i höst. På Gnosjö ÅVC planeras nytt personalutrymme, ny miljöstation, ett nytt skärmtak samt en ny container för elavfall. Utöver detta måste vatten och avlopp göras om och det krävs även viss asfaltering för utökad yta.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§36

Dnr:

Trädgårdsavfall

Ärendebeskrivning:

Trädgårdsavfall är en omfattande och kostsam verksamhet inom SÅM som behöver utvecklas. Arbete med att tömma av och iordningställa befintliga gröntippar pågår.

Ris och grenar av bra kvalitet som lämnas på SÅM:s gröntippar säljs som biobränsle. I dagsläget får SÅM hela 425 kr/ton för ris och grenar vilket är en mycket hög ersättning historiskt sett.

Kompostfraktionen hanteras så gott det går inom den egna kommunen. I Värnamo kommun så sluttäcks deponin med en blandning av kompost och slam från kommunens avloppsreningsverk. Komposten används även delvis för återställning av åkermark och där ingår även komposten från Vaggeryds kommun. Även Gnosjö kommun avser att ta emot kompost från sitt geografiska område till sluttäckning av sin deponi.

Sluttäckningen av deponier är dock ett tidsbegränsat ingrepp. För att hitta en mer långsiktig behandling av trädgårdsavfall för SÅM dialog med Econova i Norrköping samt HZI biogas i Jönköping. Dessa företag är potentiella mottagare av trädgårdsavfall. Test kommer förhoppningsvis att genomföras med kompostmaterial från Gislaveds kommun.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.

§37

Dnr:

Slambehandling**Ärendebeskrivning:**

En ny externslammottagare kommer att installeras på Gnosjö avloppsreningsverk efter sommaren. Installationen är planerad till vecka 35 och under vecka 38 ska mottagningen testköras. Förhoppningsvis är anläggningen därefter redo för att ta emot SÅM:s slam från enskilda avlopp inom Gnosjö kommun.

Gislaveds kommun har arbetat fram ett nytt koncept för externslammottagning. Det nya upplägget är avsevärt mycket mer kostnadseffektivt än vad tidigare projektering visade. Anläggningen i Gislaved förväntas kunna tas i drift under slutet av 2024. Fram till dessa kommer SÅM fortfarande vara beroende av hjälp från Borsås Energi och Miljö som tar emot slammet från Gislaveds kommuns enskilda avlopp idag.

Förbundsdirektionen beslutar:

att lägga informationen till handlingarna.